

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 225522

Openbaar

Verzonden aan de raad op:

14 NOV 2023

Onderwerp:

Fries Blauw

Kennisnemen van:

De werkzaamheden en activiteiten omtrent het Harlinger Aardewerk en Fries Blauw.

Beste raadsleden,

In 2015 heeft uw raad een motie aangenomen waarbij het college werd verzocht om meer aandacht te geven aan het Harlinger Aardewerk. Dit bijvoorbeeld bij het afronden van een bouwproject, bij het bevorderen van het toerisme of bij wandelroutes. Afgelopen jaar is deze motie wederom in uw raad onder de aandacht gekomen. In deze informatiebrief leest u wat er de afgelopen jaren gedaan is aan het Harlinger Aardewerk en Fries Blauw.

Kunstwerk N31

Na de motie in 2015 heeft in 2017/2018 kunstenaar Jan Roos, in samenwerking met de Harlinger aardewerk- en tegelfabriek, een kunstwerk tot stand gebracht bij de ovotonde van de N31. Daarbij zijn de balustrades van de ovale rotonde gesierd met Harlinger tegels. De ovonde vormt de toegangsweg voor Harlingen en daarmee heeft het kunstwerk en het Harlinger Aardewerk een markante en zichtbare plaats in de stad gekregen. In bijlage 1 treft u een omschrijving van de werkzaamheden en het kunstwerk aan.

Fries Blauw

Locatie binnenstad

Op 21 februari 2018 heeft uw gemeenteraad besloten om een initiatiefvoorstel aan te nemen tot aankoop van obligaties in het kader van het project Fries Blauw/ Harlinger Aardewerk. En hiervoor een bedrag beschikbaar te stellen van maximaal € 190.000,=.

Stichting Fries Blauw zich al een geruime tijd in voor het tot stand brengen van een centrum. Om zo de geschiedenis en heden van Fries Blauw aardewerk uit te dragen en oog te hebben voor ontwikkelingen binnen de maakindustrie in Nederland. Een centrum waar het vooral draait om het beleven van het ambacht. Naast exposities bekijken en kennis vergaren, is het de bedoeling dat je ook zelf aan de slag kunt met aardewerk en tegels.

De plannen van Fries Blauw voor Voorstraat 84 en Heiligeweg 25 zijn om verschillende redenen niet doorgegaan. Het pand van de Harlinger Aardewerk en Tegelfabriek in de binnenstad heeft uiteindelijk deels een andere invulling gekregen.

Dok 5

Fries Blauw heeft in het vervolg daarop bij de gemeente aangegeven dat ze interesse hadden in de loods op de Nieuwe Willemskade 5 (Dok 5).

Op dat moment was de loods niet geschikt voor de activiteiten van Fries Blauw, of überhaupt niet geschikt voor activiteiten van toeristische aard. Om van de loods een publiektrekker te maken waren een aantal ingrepen noodzakelijk. Vandaar dat in de raadsvergadering van 1 juli 2020 besloten is om het bedrag dat gereserveerd stond voor de aankoop van de obligaties, aan te wenden voor verbouw van de loods.

De aanpassingen waren daarbij van algemene aard, waardoor de loods niet alleen geschikt is gemaakt voor de activiteiten van Fries Blauw. Maar ook geschikt voor andere toeristische activiteiten. De aanpassingen zijn in overleg met Fries Blauw en Carex, de huidige huurder en beheerder, tot stand gebracht.

Helaas lukte het Fries Blauw niet om de zaken rond te krijgen voor de invulling van de gehele loods.

Locatieadvies

In 2023 heeft de gemeente in samenwerking met Fries Blauw door stichting DBF een locatieadvies voor het Belevingscentrum Fries Blauw op laten stellen. Bij het beoordelen van de geschikte locaties is er gekeken naar de bereikbaarheid, de zichtbaarheid, aanbod van de ruimte en de flexibiliteit van de ruimte.

Uit dit onderzoek blijkt dat de beste locatie alsnog Dok 5 is. In deze loods worden op dit moment een tiental 'container ruimtes' gerealiseerd, samen met expositieruimte en centrale voorzieningen. Dit wordt gedaan in samenwerking met Carex, een leegstand beheerder en verhuurder van de loods. De ruimten zijn te huur voor (startende) initiatieven die passen binnen de gestelde randvoorwaarden.

Fries Blauw gaat hierbij een groeimodel hanteren met een kostendekkende exploitatie. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de eventuele synergie die ontstaat bij samenwerking tussen de verschillende partijen die zich in Dok 5 gaan vestigen. Met deze partijen kunnen voorzieningen worden gedeeld, vrijwilligers efficiënter ingezet worden. Ook zullen bezoekers gemiddeld langer blijven door een groter aanbod. Op dit moment zijn er door Carex een tweetal 'container ruimtes' voor Fries Blauw gereserveerd.

Om een start van Fries Blauw in dok 5 mogelijk te maken vragen zij de gemeente om een eenmalige bijdrage. In de regiodeal is daarvoor een bedrag opgenomen.

Cultuurnota 2022 - 2028

Afgelopen aantal jaren zijn er een behoorlijk aantal kunstwerken in Harlingen bijgekomen. Denk bijvoorbeeld aan De Walvis (de 11 fonteinen), Broken Jug, Catchfish, de muurschilderingen, de graffitikunstwerken, de gedichten route, het beeld 'Wachter' bij de vuurtoren en sinds kort één van de beelden uit de beeldengroep 'no return' bij de haventoren.

Uiteraard is het Harlinger Aardewerk van groot belang voor de stad en daar moet zeker ook aandacht voor zijn. Echter, vanuit objectief oogpunt bekeken zijn er ook andere partijen die de nodige aandacht verdienen.

In de nieuwe cultuurnota wordt omschreven wat er op cultureel vlak allemaal gebeurt en nog staat te gebeuren. Denk daarbij onder andere aan de 1% regeling.

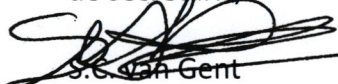
Om cultuur te versterken maken veel gemeentes gebruik van de zgn. 1% regeling. De 1% regeling houdt in dat bij grote (ver)bouwprojecten, er een procent van de bouwsom wordt gebruikt om een opdracht te verstrekken voor een naar het gebouw of gebied gerelateerde kunstopdracht.

Ook in onze gemeente zal het gebruikmaken van deze regeling als serieuze optie worden onderzocht. Mocht een dergelijke regeling in Harlingen tot stand worden gebracht, dan biedt dat ook zeker weer mogelijkheden voor het Harlinger Aardewerk.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Harlingen,

de secretaris,

S.C. van Gent

de burgemeester,

C.M. Sjerps

Bijlagen:

Kunstwerk ovotonde N31 - Documentnummer 238262